ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄ

VR-Yhtymä Oy
Juho Hannukainen

3.8.2022

Junaliikenteen palveluiden tarve kasvaa Itä-Lapissa

Kemijärven rautatieasema on Itä-Lapin ja Kuusamon lähiasema, jonka kautta alueelta on päivittäinen junayhteys Helsinkiin. Autojuna kulkee nyt kaksi kertaa viikossa. Alueen matkailijamäärien jatkuvasti kasvaessa autojunavuoroja on tarpeen ajaa päivittäin pääkaupunkiseudun ja Kemijärven välillä. Kemijärven rautatieasemalta noin tunnin matkan etäisyydellä sijaitsee viisi kansallispuistoa; Pyhätunturin, Urho Kekkosen, Riisitunturin, Oulangan ja Sallan kansallispuistot sekä viisi matkailukeskusta Pyhätunturi, Luosto, Suomu, Salla ja Ruka. Uutena liittymäliikenneyhteytenä avataan kesäkuun alusta päivittäinen linja-autovuoro Kemijärven rautatieaseman, Rukan ja Kuusamon välillä. Kesämatkailu Itä-Lappiin on voimakkaassa kasvussa. Kokonaisuudessaan Itä-Lapin ja Kuusamon alue tarjoaa em. kohteineen, palveluineen ja luontonsa puolesta erinomaiset, ympärivuotiset mahdollisuudet junaliikenteen matkustajamäärien ja myös tavaraliikenteen kehittämiselle. Kasvaneet kävijämäärät kansallispuistoissa, yöpyjämäärät majoituspalveluyrityksissä sekä toteutuksessa olevat, liki sadan miljoonan investointipäätökset matkailurakentamiseen tarjoavat vahvan perustan junaliikenteen määrien ja palveluiden kehittämiselle Itä-Lappiin.

Matkustajaliikenteen palveluita voidaan kehittää nivomalla sujuvia matkaketjuja, uudistamalla junamatkustamisen hinnoittelua ja kampanjointia Itä-Lappiin, toteuttamalla asiakasystävällistä ja helppokäyttöistä matkavarausta sekä mahdollisuuksia hankkia matkalippuja. Alueen kohteet ovat matkailijoiden näkökulmasta kiinnostavia ja juuri sellaisia, joiden kysyntä kasvaa vauhdilla niin suomalaisten kuin ulkomaalaistenkin matkustajien parissa. Se käy ilmi matkailuyritysalan seurantatiedoista ja eri liikennemuotojen volyymien kehityksestä. Energiahinnan kehityksen ja päästöjen vähentämiseen tähtäävän matkustamisen vuoksi junamatkailun kysyntä tulee kasvamaan.

VR:n yöjunamatka pohjoiseen on jo itsessään houkutteleva kokemus. Tämä kokemus voi kansainvälisten matkustajien joukossa vielä vahvistua ja kysyntä kasvaa, kun Laurila-Tornio-Haaparanta yhteys avataan raideliikenteelle Ruotsin kautta Eurooppaan. Nyt sama mahdollisuus on tietysti hyödynnettävissä juna-laiva-juna yhteytenä Lapista Helsingin kautta Eurooppaan.

ITÄ-LAPIN
KUNTAYHTYMÄ

Itä-Lappi haluaa jatkaa VR:n kanssa hyvin sujuvaa yhteistyötä junamatkustamisen kehittämisessä edistämällä:

- autojunavuorojen määrän lisäämistä Helsinki-Kemijärvi välillä
- sujuvia matkaketjuja rautatieasemalta Itä-Lapin kohteisiin /Kemijärven rautatieasemalle
- sujuvia matkaketjuja Itä-Lapista Eurooppaan
- paikallisjunaliikennettä Lapin sisällä esim. Rovaniemi-Kemijärvi-Salla välillä (työmatkat, opiskelijat, lomailijat)
- VR:n ja Väyläviraston kanssa yhteistyössä Kemijärvi- Salla radan kunnostamista ja käyttöönottoa matkustaja- ja tavaraliikenteelle (kunnostuskustannus n. 9 miljoonaa euroa)
- VR:n kanssa yhteistyössä junamatkustamisen ja junaliikenteen markkinointia
- riittävän rahoituksen turvaamista ostojunaliikenteelle vuotuiseen valtion tulo ja menoarvioon

Itä-Lapin kuntayhtymä on lähestynyt lausunnoillaan Liikenneministeriötä ja Väylävirastoa, Lapin ELYä ja alueellisia sekä valtakunnallisia poliittisia päätöksentekijöitä, jotta Kemijärvi - Salla- Kelloselkä raideyhteys korjattaisiin ja otettaisiin takaisin käyttöön metsä- ja kaivosteollisuuden logistiikkatarpeiden sekä matkailuliikenteen tarpeiden vuoksi. Muuttunut tilanne Euroopassa lisää toimivien, turvallisten, kestävää kehitystä edistävien kuljetusväylien tarvetta, jotta elinkeinoelämä pystyy tuottamaan työtä ja hyvinvointia sekä yhteiskunta kokonaisuutena toimii mm. ruokaturvaa ja huoltovarmuuttaan ylläpitäen. Sallasta Soklin alueelle on varattuna maakuntakaavaan raideyhteys, jonka toteuttamiseen on vahvistunut perusteltu tarve. Tämän asiakokonaisuuden toteuttamiseksi Itä-Lappi haluaa tehdä rakentavaa yhteistyötä VR:n, Väyläviraston, Liikenneministeriön, Maa- ja metsätalousministeriön sekä muiden asiaan liittyvien ministeriöiden valtiollisten viranomaisten kanssa.

Tulevaisuutta ajatellen pian valmistuvaan Rovaniemi – Itä-Lappi maakuntakaavaan on tehty alustavat yhteystarpeen varaus rautatielle Kainuusta (Kontiomäki-Pesiökylä) Kemijärvelle. Raideliikennettä Lapissa maakuntavaltuuston päätöksellä halutaan kehittää myös Keski-Lappiin edistämällä raideyhteyden suunnittelua Kemijärvi-Sodankylä-Kittilä-Kolari välille. Nämä raideyhteydet Kainuuseen ja Keski-Lappiin edistäisivät liiketeen kestävää kasvua, turvallisuutta, toimivuutta ja saavutettavuutta valtakunnallisen liikennejärjestelmien kehitystavoitteen mukaisesti. Kyseisten raideyhteyksien piiriin kytkeytyisi kansantalouden tuottavuuden kannalta ratkaisevan tärkeä määrä suomalaista metsäteollisuutta, kaivoksia ja matkailupalveluita toteuttavaa toimintaa sekä julkisia palveluita.

Itä-Lappi edistää näiden tulevaisuuden tarpeellisten yhteyksien kehittämistä yhteistyössä viranomaisten ja päättäjien kanssa.

Dina Solatie
johtaja, FT
Itä-Lapin kuntayhtymä